

Analysis of positioning errors of the GPS navigation receivers

Analiza błędów wyznaczania pozycji odbiorników nawigacyjnych systemu GPS

Łukasz Budzyński^{a,*}, Eligiusz Pawłowski^b

^a Department of Computer Science, Lublin University of Technology, Nadbystrzycka 36B, 20-618 Lublin, Poland

^b Department of Automation and Metrology, Lublin University of Technology, Nadbystrzycka 38A, 20-618 Lublin, Poland

Abstract

The article compares the accuracy of receivers related to the geolocation process in the GPS system. To determine the accuracy of the receivers, a series of research experiments were conducted based on test cases. For the needs of the research, a research platform for collecting data from the GPS system was designed and constructed. The research results are presented in the form of tables and graphic charts.

Keywords: GPS; Navigation; Telecommunication

Streszczenie

W artykule porównano dokładność odbiorników związanych z procesem geolokalizacji w systemie GPS. W celu określenia dokładności odbiorników przeprowadzono serię eksperymentów badawczych w oparciu o przypadki testowe. Na potrzeby badań została zaprojektowana oraz skonstruowana platforma badawcza służąca do gromadzenia danych z systemu GPS. Rezultaty badań przedstawiono w postaci tabel oraz wykresów graficznych.

Słowa kluczowe: GPS; Nawigacja; Telekomunikacja

*Corresponding author *Email address*: lukasz.budzynski@pollub.edu.pl (Ł. Budzyński) ©Published under Creative Common License (CC BY-SA v4.0)

1. Wstęp

Systemy nawigacji satelitarnej GNSS umożliwiają uzyskanie dokładnych informacji na temat pozycji badanego obiektu. Najbardziej popularnym systemem tego typu jest Amerykański system GPS, jest to system o zasięgu globalnym, składający się z 31 satelitów krążących po orbicie ziemskiej [1]. Podstawową zasadą działania systemu GPS jest nieustanny pomiar czasu wysyłanego przez satelitę do odbiornika GPS. W celu prawidłowego funkcjonowania segmentu kosmicznego konieczna jest konstelacja przynajmniej 24 satelitów, poruszających się po orbitach kołowych[1-3]. Satelity GPS rozmieszczone są na 6 orbitach oznaczonymi za pomocą liter A,B,C,D,E,F wzdłuż równika co 60° [1-2]. Rozmieszczenie satelitów na orbitach A,B,C,D,E,F umożliwia uzyskanie widoczności co najmniej 5 satelitów w każdym obszarze kuli ziemskiej [2, 4]. Na rysunku 1 przedstawiono konfigurację systemu GPS.

Rysunek 1: Konfiguracja systemu GPS, MMC –Główna stacja kontroli, MS - Stacja monitorująca, GA – Antena naziemna, GPS RX – Odbiornik użytkownika [1]. GPS składa się z trzech segmentów: segmentu kosmicznego, segmentu naziemnego oraz segmentu użytkownika [3]. Głównym zadaniem segmentu naziemnego jest monitorowanie segmentu kosmicznego. Stacje monitorujące przesyłają dane do głównej stacji kontrolnej, na ich podstawie wyznaczane są poprawki do segmentu kosmicznego[1]. Segment użytkownika składa się z odbiorników, jego celem jest odbiór sygnału wysyłanego za pośrednictwem segmentu kosmicznego i określenie pozycji odbiornika na ich podstawie [4-5].

2. Podstawy systemu GPS

Podstawową zasadą działania systemu GPS jest wyznaczenie pozycji satelity oraz odbiornika GPS w określonym układzie współrzędnych [5]. W systemie GPS współrzędne odbiornika oraz satelity przedstawione są w kartezjańskim układzie współrzędnych, znanym inaczej jako układ WGS84 [1, 6].

Rysunek 2: Układ współrzędnych WGS84 [1].

Początek układu współrzędnych znajduję się w centrum Ziemi, oś Z przebiega przez oś obrotu Ziemi, osie X oraz Y pokrywają się z płaszczyzną równikową. Oś X przechodzi przez południk zerowy [1]. Układ WGS84 jest zakotwiczony do osi Ziemi i obraca się razem z nią. W celu wyznaczenia pozycji odbiornika GPS satelita wysyła depeszę nawigacyjną w której zawarta jest informacja na temat orbity, po której porusza się satelita oraz czasu jej nadania [1]. Odbiornik odbiera sygnał pochodzący z satelity z różnicą czasu potrzebną do propagacji fali radiowej na drodze satelita-odbiornik. Mając powyższe na uwadze czas potrzebny do propagacji fali radiowej można wyznaczyć ze wzoru numer 1 [1, 7]:

$$\Delta T = t_1 - t_2 \tag{1}$$

gdzie ΔT jest czasem propagacji sygnału radiowego na drodze satelita-odbiornik, t_1 jest czasem zawartym w depeszy nawigacyjnej, t_2 jest dokładnym czasem odbiornika. Ponieważ prędkość propagacji fali elektromagnetycznej w próżni wynosi c = 299 792 458 m/s odległość pomiędzy odbiornikiem GPS a satelitą można wyznaczyć ze wzoru 2 [1, 7]:

$$d = c\Delta T \tag{2}$$

gdzie d jest odległością satelita-odbiornik, c jest prędkością fali elektromagnetycznej. Uwzględniając wzory numer 1 oraz 2 można wyznaczyć strefę o promieniu d, w której centrum obecny jest satelita, a na jej brzegach możliwe aktualne pozycję odbiornika GPS zgodnie z równaniem numer 3 [1, 7, 8]:

$$(x_1 - x)^2 + (y_1 - y)^2 + (z_1 - z)^2 = (c\Delta T)^2$$
 (3)

gdzie x_1, y_1, z_1 jest współrzędną geograficzną satelity, x, y, z jest współrzędną geograficzną odbiornika. Nieznane współrzędne geograficzne odbiornika określane są na podstawie odległości odbiornika do satelity, z którego pochodzi dana depesza nawigacyjna. Aby wyznaczyć pozycję odbiornika w postaci 3D konieczna jest widoczność przez odbiornik przynajmniej 3 satelitów. W praktyce jednak do wyznaczenia pozycji potrzebujemy 4 satelitów, z uwagi na wystąpienie różnic w zegarach atomowych [7]. Czwarty satelita umożliwia wyznaczenie błędu dokładności czasu. Rezultatem powyższego jest układ równań numer 4 [1, 8]:

$$(x_{1} - x)^{2} + (y_{1} - y)^{2} + (z_{1} - z)^{2} = c^{2}(t_{1} - t)^{2}$$

$$(x_{2} - x)^{2} + (y_{2} - y)^{2} + (z_{2} - z)^{2} = c^{2}(t_{2} - t)^{2}$$

$$(x_{3} - x)^{2} + (y_{3} - y)^{2} + (z_{3} - z)^{2} = c^{2}(t_{3} - t)^{2}$$

$$(x_{4} - x)^{2} + (y_{4} - y)^{2} + (z_{4} - z)^{2} = c^{2}(t_{4} - t)^{2}$$

$$(4)$$

gdzie $x_{1..4,}, y_{1..4}, z_{1..4}$ to współrzędne satelitów, x, y, z to współrzędna odbiornika $t_{1..4,}$ to czas propagacji fali radiowej, t to błąd zegara satelity. Rozwiązanie układu równań numer 4 umożliwia wyznaczenie pozycji odbiornika GPS. Na rysunku numer 3 przedstawiono ideę działania systemu GPS opisaną równaniem numer 4.

Rysunek 3: Idea działania systemu GPS [6].

3. Błędy systemu GPS

Wyznaczone wartości długości geograficznej, szerokości geograficznej, wysokości nad poziomem morza na podstawie równania numer 4 nie są dokładne i zawierają błąd wyznaczania pozycji. Główne błędy składające się na błąd określenia pozycji odbiornika to: błąd efemeryd, błąd położenie satelitów względem ziemi (DOP), błąd wynikający z niedokładności zegarów satelitarnych, opóźnienie sygnału, wielodrogowość, efekty relatywistyczne, błąd zegara odbiornika, błąd dokładności odbiornika [1]. Błąd obliczania pseudoodległości satelity w stosunku do odbiornika można wyznaczyć ze wzoru:

$$\beta_D = \beta_{at} + \beta_{sz} + \beta_{wd} + \beta_e \tag{5}$$

gdzie β_D jest błędem dokładności, β_{at} jest błędem wynikającym z opóźnienia sygnału w atmosferze, β_{sz} jest błędem szumów i braku dokładnej rozdzielczości odbiornika, β_{wd} jest błędem wielotorowości sygnału GPS, β_e jest błędem układów elektrycznych odbiornika. Sytuację powyżej opisaną przedstawiono na rysunku numer 4 [7].

Rysunek 4: Zależności czasowe odbiornik -nadajnik [7].

W oparciu o rysunek 4 można wyznaczyć odległość odbiornika do satelity zgodnie z równaniem numer 6 [7]:

$$d = c[(Tu' + Tu) - (Ts + \gamma Tb)] =$$

$$C(Tu' - Ts) + c(Tu - \gamma Tb) = c(Tu + \gamma Tu -$$

$$Ts) + C(Tu - \gamma Tb) = D_{rz} + c(Tu - \gamma Tb +$$

$$\gamma Tu)$$
(6)

gdzie d to odległość odbiornika do satelity, Ts to czasem w którym sygnał został nadany, Tu to czas w którym sygnał powinien dotrzeć do odbiornika, Tu' to czas w którym sygnał dociera do odbiornika, yTb to błąd zegara satelity, Tu to błąd zegara odbiornika, Drz to

Składowa (Tu - Ts) reprezentuje błąd rzeczywistej odległości odbiornika od satelity.

4. Sposoby wyznaczania dokładności w systemie GPS

Podstawowym parametrem do pomiaru dokładności wykonanych pomiarów z wykorzystaniem jednej pozycji jest parametr RMS – Root Man Squere. RMS znany inaczej jako estymator odchylenia standardowego wyznaczany jest ze wzoru 8, 10. Należy uwzględnić jednak, że jest on podawany w stopniach szerokości oraz długości geograficznej [1, 9-10].

$$\sigma_{\lambda} = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} (\bar{\lambda} - \lambda_k)^2}$$
(8)

$$\bar{\lambda} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} \lambda_k \tag{9}$$

$$\sigma_{\varphi} = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} (\bar{\varphi} - \varphi_k)^2}$$
(10)

$$\bar{\varphi} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} \varphi_k \tag{11}$$

gdzie φ_k , λ_k to wartość pomiaru, $\overline{\varphi}$, $\overline{\lambda}$ to średnia wartość pomiarów, n jest liczbą pomiarów. Ponieważ RMS opisuje błąd wyznaczania pozycji w postaci jednowymiarowej w szerokości oraz długości geograficznej, należy przeliczyć ten błąd na metry wykorzystując równania 12, 13 [1, 9-10]:

$$\sigma_x = \sigma_\lambda \frac{2\pi r_e \cos(\varphi)}{360^\circ} \tag{12}$$

$$\sigma_y = \sigma_\varphi \frac{2\pi r_e}{360^\circ} \tag{13}$$

gdzie σ_x , σ_y to błąd pomiaru w metrach, σ_{φ} to błąd w szerokości geograficznej, σ_y to błąd w długości geograficznej, r_e to średni promień kuli ziemskiej w postaci idealnej. W praktyce wykorzystuje się błąd DRMS Distance Root Mean Square określający błąd w różnych kierunkach [1, 10]:

$$DRMS = \sqrt{(\sigma_x)^2 + (\sigma_y)^2}$$
(14)

gdzie σ_x – średnia niepewność kwadratowa określona na podstawie długości geograficznej, σ_y – średnia niepewność kwadratowa określona na podstawie szerokości geograficznej. W celu zwiększenia dokładności wyznaczanych pozycji zastosowanie ma parametr podwójnej odległościowej średniej niepewności kwadratowej, w języku angielskim Twice the Distance Root Mean Square – 2DRMS określa równanie 15 [9-10].

$$2DRMS = 2\sqrt{(\sigma_x)^2 + (\sigma_y)^2} \tag{15}$$

W zastosowaniu jest również parametr potrójnej odległościowej średniej niepewności kwadratowej [1, 9].

$$3DRMS = 3\sqrt{(\sigma_x)^2 + (\sigma_y)^2}$$
(16)

CEP (Circular Error Probability) – błąd kołowy jest miarą wyznaczania dokładności współrzędnych geograficznych określanych na podstawie długości promienia okręgu, w którym znajduje się 50% błędnych pomiarów. Punkt środkowy jest wyznaczany na podstawie współrzędnych rzeczywistych średnich wartości. Błąd kołowy odpowiada za wyznaczenie dokładności współrzędnych dwuwymiarowych. Parametr CEP wyznaczany jest zgodnie z równaniem 17 [1, 9-10].

$$CEP = 0,62\sigma_x + 0,56\sigma_x \tag{17}$$

Parametr CEP jest prawidłowy dla wartości $\frac{\sigma_y}{\sigma_x}$ > 0,3. Błąd R95 jest promieniem okręgu w którym znajduję się 95% pomiarów. Na podstawie równania 18 można wyznaczyć wartość R95 uwzględniając parametr CEP [1, 9-10].

$$CEP(95\%) = R95 = 2.08CEP = 2.08(0,62\sigma_x + 0,56\sigma_x)$$
(18)

5. Platforma badawcza

W celu przeprowadzenia pomiarów pozycji odbiornika GPS zbudowano platformę badawczą przedstawioną na rysunku 5.

Rysunek 5: Platforma badawcza.

Projekt oparto na mikrokontrolerze Arduino UNO oraz odbiorniku L76X GPS module. Dane pochodzące z satelitów w postaci komunikatów NMEA odbierane przez odbiornik, są przesyłane do mikrokontrolera z wykorzystaniem protokołu UART. W kolejnym etapie dane poddano zdekodowaniu w mikrokontrolerze Aruduino za pośrednictwem biblioteki TinyGPSPlus, która umożliwia zdekodowanie danych zawartych w pakietach NMEA [11]. Dane w ten sposób zdekodowane są zapisywane na karcie microSd oraz wysyłane do komputera PC za pośrednictwem portu USB. Wykorzystanie programu CoolTerm umożliwiło zapis danych przesyłanych do komputera w pliku .txt. Uzyskane w ten sposób dane poddano analizie z wykorzystaniem programu MatLab. Dokładność odbiornika deklarowana przez producenta w karcie katalogowej produktu to 2,5m CEP [12].

6. Badania

Wykorzystując platformę pomiarową opisaną w rozdziale 5 przeprowadzono pomiary trzech przypadków testowych:

- 1. Badania współczynnika CEP odbiornika L76X w porównaniu do urządzenia wzorcowego przez okres 24 godzin w zmiennych warunkach atmosferycznych.
- Badanie współczynnika CEP odbiornika L76X w stałym punkcie odniesienia przez okres jednej godziny.
- 3. Porównanie danych uzyskanych z wykorzystaniem odbiornika L76X do przebytej trasy.

W trakcie przeprowadzania badań dla przypadków testowych określonych w punktach 1, 2, 3 wystąpiły warunki pogodowe przedstawione w tabeli 1.

Przypadek 1				
Godzina	Temp	Zachmurzenie	Ciśnienie	Opady
	[°C]			
0:00-6:00	2-4	Całkowite	1015 hPa	Tak
6:00-12:00	5-10	Całkowite	1013 hPa	Tak
12:00-18:00	10-13	Częściowe	1012 hPa	Przelotne
18:00-0:00	10-5	Brak	1011hPa	brak
		Przypadek 2		
15:00-16:00	18	Brak	1021 hPa	Brak
Przypadek 3				
12:00-13:00	13	Brak	1011 hPa	Brak

Tabela 1: Warunki pogodowe

7. Wyniki

Wyznaczenie dokładnej pozycji odbiornika L76X było kluczowym problemem napotkanym podczas przeprowadzania badań. W celu otrzymania wiarygodnych wyników przeprowadzono 24 godzinne badanie z użyciem urządzenia wzorcowego. Na rysunku 6 przedstawiono wyniki z przeprowadzenia 24 godzinnych badań z wykorzystaniem odbiornika L76X, uzyskano 30 tysięcy próbek geolokalizacyjnych pozycji odbiornika L76X.

Rysunek 6: Zarejestrowane pozycje odbiornika L76X.

Na podstawie równania 7 oraz 9 wyznaczono punkt centralny zbioru danych jako 50.7224633° długości geograficznej oraz 23.1821494° szerokości geograficznej. W celu wyznaczenia rozkładu empirycznego pozycji utworzono histogram, przedstawiony na rysunku 7 wykres wyznacza najczęściej lokalizowaną pozycję odbiornika GPS. Mając powyższe na uwadze możemy wyznaczyć najczęściej określaną pozycję jako 50.7224651° długości geograficzne oraz 23.1821412° szerokości geograficznej.

Rysunek 7: Histogram odbiornika L76X.

Na podstawie wzoru 17 wyznaczono parametr CEP = 1.32 m. W czasie badania odbiornika L76X przeprowadzono równoczesne pomiary z wykorzystaniem urządzenia wzorcowego, w ich trakcie uzyskano 10 tysięcy próbek określających pozycję wzorcowego odbiornika GPS. Punkty przedstawione na rysunku 8 są wynikami 24 godzinnych pomiarów z wykorzystaniem odbiornika wzorcowego.

Rysunek 8: Zarejestrowane pozycje odbiornika wzorcowego.

Na rysunku 9 przedstawiono rozkład empiryczny pozycji odbiornika wzorcowego.

Rysunek 9: Histogram urządzenia wzorcowego.

Na podstawie rysunku 9 można określić najczęściej wyznaczaną pozycję określoną jako 50.7223262° długości geograficznej oraz 23.182275° szerokości geograficznej. Obliczając średnią arytmetyczną na podstawie równania 7 oraz 9 z uzyskanych danych pomiarowych wyznaczono punkt centralny o współrzędnych 50.7223303° długości geograficznej oraz 23.1822706° szerokości geograficznej. Wynik parametru CEP otrzymanego z wyliczeń na podstawie wzoru 17 wyniósł CEP=5.19 m. Porównanie otrzymanych pozycji urządzenia wzorcowego oraz odbiornika L76X przedstawiono na rysunku 10.

Rysunek 10: Porównanie pozycji odbiorników.

Uwzględniając najczęściej występujące pomiary uzyskane z wykorzystaniem histogramów oraz średnich wartości pomiarów można wyznaczyć przybliżoną odległość urządzenia wzorcowego w stosunku do odbiornika L76X. W tabeli 2 przedstawiono porównanie wyznaczonych pozycji.

Badany odbiornik	Długość Geogra- ficzna średnia	Szerokość Geogra- ficzna średnia
Odbiornik L76X	50.7224633°	23.1821494°
Urządzenie wzorcowe	50.7223303°	23.1822706°
Badany odbiornik	Długość Geogra- ficzna histogram	Szerokość Geogra- ficzna histogram
Odbiornik L76X	50.72246851°	23.1821412°
Urządzenie wzorcowe	50.72232622°	23.1822752°

Tabela 2: Najczęstsze pozycję odbiorników

Na podstawie tabeli 2 można wyznaczyć różnicę odległości pomiędzy najczęściej występującymi pomiarami.

Tabela 3: Różnica pomiędzy pomiarami

Różnica pomiędzy	Różnica w długości geogra- ficznej [m]	Różnica w szero- kości Geograficz- na średnia[m]
Wartość średnia pomiarów	14,80	12,30
Najczęściej występu- jącymi pomiarami	15,82	13,32

Analizując tabelę 3 można dojść do wniosku że uśrednianie rezultatów badań wyznaczania pozycji nawigacyjnych daje większą dokładność w stosunku do najczęściej występujących pomiarów. W tabeli 4 przedstawiono porównanie współczynników CEP dla 24 godzinnego okresu badawczego.

Tabela 4: Porównanie parametrów CEP

Badany odbiornik	Wyznaczona wartość para- metru CEP
L76x GPS Module	1.32
Urządzenie wzorcowe	5.18

W drugim przypadku testowym porównano pozycję odbiornika L76X do pozycji stałej o niezmiennych współrzędnych geograficznych. W celu otrzymania wiarygodnych wyników przeprowadzono godzinne badania geolokalizacyjne. Przez ten okres uzyskano 2 tysiące próbek. Na rysunku 11 czerwoną kropką oznaczono stały niezmienny punkt o współrzędnych geograficznych 50.722386° długości geograficznej oraz 23.1818470° szerokości geograficznej, na niebiesko widoczne są współrzędne geograficzne uzyskane w wyniku przeprowadzonych pomiarów.

Rysunek 11: Pozycje odbiornika w zależności do punktu stałego.

Określając centralny punkt na podstawie równania 9 oraz 11 otrzymano wynik 50.722386° długości geograficznej oraz 23.1818470° szerokości geograficznej. Rozkład empiryczny w postaci histogramu przedstawia rysunek 12.

Rysunek 12: Częstotliwość pomiarów współrzędnych geograficznych.

Rezultatem obliczeń parametru CEP na podstawie wzoru 17 jest wynik 1.13 m. W tabeli 5 przedstawiono porównanie uzyskanych współrzędnych geograficznych.

Tabela 5: Zależności pomiędzy punktami

Punkt	Szerokość Geo-	Długość Geogra-
	graficzna	ficzna
Punkt średnia	23.181890°	50.722330°
Punkt histogram	23.181920°	50.722330°
Punkt stały	23.181847°	50.722386°

Na podstawie tabeli 5 możemy wyznaczyć odległości punktu stałego w stosunku do punktu średniego oraz punktu najczęściej występującego.

Tabela 6: Różnica odległości

Odległość pomiędzy	Różnica w długości geogra- ficznej [m]	Różnica w szero- kości Geograficz- na[m]
Punkt stały – Punkt Średni	4,41	5,74
Punkt stały – Punkt histogram	7,48	5,74

W trzecim przypadku testowym platformę pomiarową umieszczono w samochodzie osobowym i pokonano trasę przedstawioną na rysunku 13.

Rysunek 13: Przebyta trasa.

W celu zbadania dokładności pomiarów w zależność od prędkości samochodu przeprowadzono cztery próby badawcze z prędkościami zgodnymi z tabelą 7.

Prędkość	Czas Przebycia Drogi	Liczba Uzyska- nych Próbek
v1 = 20 km/h	3:20	98
v2 = 40 km/h	1:56	56
v3 = 60 km/h	1:12	39
v4 = 80 km/h	0:50	28

Tabela 7: Zależność prędkości od liczby próbek

Wyniki pomiarów przedstawiono na rysunku 14.

Rysunek 14: Wyniki pomiarów.

Rysunek 15: Porównanie przebytych tras.

Konfrontując ze sobą wyniki pomiarów przeprowadzonych przy prędkościach 20km/h, 40 km/h, 60 km/h, 80km/h dokonano graficznej prezentacji widocznej na rysunku 15 przebytych tras zgodnych z rysunkiem 13. Poddając analizie rysunek 14,15 możemy stwierdzić, że dokładność wyznaczania punktów geolokalizacyjnych zależy od ilości próbek pobranych z przemieszczającego się obiektu. W przypadku pomiaru z prędkością 80 km/h widoczny jest znaczący spadek dokładności odwzorowania przebytej trasy.

8. Wnioski

Na podstawie przeprowadzonych badań można sformułować następujące wnioski:

- Parametr ČEP odbiornika L76X GPS Module podczas pierwszego przypadku testowego wyniósł 1,32 m. Porównując do wartości parametru CEP wynoszącego 2,5 m podawanego przez producenta modułu można stwierdzić że moduł spełnia kryterium określone przez producenta,
- Parametr CEP urządzenia wzorcowego podczas badań wyniósł 5,19, mając powyższe na uwadze można stwierdzić że odbiornik L76X jest 3,5 razy dokładniejszy,
- Różnica w długości geograficznej według średnich wartości pomiaru pomiędzy urządzeniem wzorcowym a modułem L76X wynosiła 14,80 m natomiast w szerokości geograficznej 12,30 m,
- Różnica w długości geograficznej według najczęściej występujących wartości pomiaru pomiędzy urządzeniem wzorcowym a modułem L76X wynosiła 15,82 m natomiast w szerokości geograficznej 13,32 m,
- Parametr CEP odbiornika L76X GPS Module podczas drugiego przypadku testowego wyniósł 1,13 m. Porównując do wartości parametru 2,5 m podawanego przez producenta modułu możemy stwierdzić że moduł spełnia kryterium określone przez producenta,
- Różnica w długości geograficznej według średnich wartości pomiaru pomiędzy miejscem wzorcowym (drugi przypadek badawczy) a modułem L76X wynosiła 4,40 m natomiast w szerokości geograficznej 5,73 m,
- Różnica w długości geograficznej według najczęściej występujących wartości pomiaru pomiędzy urządzeniem wzorcowym (drugi przypadek badawczy) a modułem L76X wynosiła 7,48 m natomiast w szerokości geograficznej 5,73 m,
- Porównując wyniki badań przeprowadzonych podczas ruchu z wykorzystaniem samochodu osobowego (trzeci przypadek badawczy), możemy stwierdzić że w przypadku większej ilości próbek otrzymujemy dokładniejszy pomiar geolokalizacyjny.

Literatura

- [1] E. Pawłowski, Experimental study of a positioning accuracy with GPS receiver, the 12th Conference on Selected Problems of Electrical Engineering and Electronics, WZEZ 2015.
- [2] Dr. Bernhard Hofmann-Wellenhof, GNSS Global Navigation Satellite Systems GPS, GLONASS, Galileo & more., SpringerWien NewYork 9783211730126.
- [3] D. Doberstein, Fundamentals of GPS Receivers. A Hardware Approach, Springer Science+Business Media, 2012.
- [4] E. Dziadczyk, Satellite Navigation System GPS, Conference: CAD Systems in Microelectronics, 2007.

- [5] J. Lamparski, Navstar GPS od teorii do praktyki, Wydawnictwo uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2001.
- [6] NMEA Reference Manual, rev. 1, SiRF Technology Inc. January 2005.
- [7] E. D. Kaplan, Understanding GPS Principles and Applications Second edition, Artech House, London.
- [8] J. Narkiewicz, Budowa działanie, zastosowanie", WKŁ, Warszawa 2003.
- [9] E. Pawłowski, An experimental investigation into the positioning accuracy of low-cost gps receivers in

labview environment, Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2015.

- [10] Novatel, GPS Position Accuracy Measures, December, 2003.
- [11] S. Ashrtaf, A low-cost solution for unmanned aerial vehicle navigation in a global positioning system-denied environment, International Journal of Distributed Sensor Networks, June 18, 2018.
- [12] Dokumentacja techniczna odbiornika L76X GPS Module.